

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

A budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestület, a budapesti borbély- és fodrász betegsegélyző és temetkezési egyesület, a budapesti fodrász és borbély társaskör s a budapesti fodrászsegélyzők betegsegélyző pénztárának hivatalos közlönye.

FODRÁSZUJSÁG

FODRÁSZOK és BORBÉLYÖK SZAKKÖZLÖNYE

Előfizetési díj:
Egész évre 8 K.
Fél évre 4 K.
Negyedévre 2 K.
Egyes szám ára
40 fill. Kapható a
kiadóhivatalban.

Szerkesztőség:
VII., Király-utca 73. sz. I. 15.
A lap szellemi részét illető közle-
ményeir a szerkesztőséghez cím-
zendők.

Kiadóhivatal:
VII., Vörösmarty-utca 17. sz.
Minden pénzbeli küldemények, hír-
detések, felszólamlások a kiadóhi-
vatalhoz intézendők.

Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

Meghívó

a budapesti borbély-, fodrász- és paróka-készítő-
ipartestületnek **1901. évi augusztus hó 29-én**
(csütörtök) d. u. 5 órakor **az ujjvárosház közgyűlési**
termében (IV. ker., Váci-utca 60 – 62. sz. II. emelet)
tartandó

rendkívüli közgyűlésére

Napirend:

Nagy Miklós és társai indítványa:

1. A vasárnapi munkaszünet meghosszabbítása tárgyában,
2. A vásárok és búcsúk alkalmával a vasárnapi munka-
szünetnek a borbélyok és fodrászokra leendő felfüg-
gesztése tárgyában,
3. A vasárnapi munkaszünetnek a fürdőkben alkalmazott
borbélyok és fodrászokra leendő kiterjesztése tárgyában,
végre
4. A testületi csoportos elhelyezés újra való megnyitása tár-
gyában.

Budapesten, 1901. évi augusztus hó 15-én.

A testületi előljáróság nevében:

Könyves Kálmán
test. jegyző.

Joszt Péter
test. elnök.

Szaktársak.

(P) Augusztus hó 29-én Nagy Miklós és társai kérelme folytán ipartestületünk rendkívüli közgyűlést tart. Köztudomásu dolog, hogy mi cél vezette a mozgalom megindítóit, azt is mindannyian tudjuk, hogy hamis céger alatt birták, összetoborzani szaktársaim aláírásait, hogy a rendkívüli közgyűlést kérhessék. Azt is tudjuk, hogy a kontárokkal is szövetkeztek, hogy megfelelő aláírásuk legyen. Rettentő, elszomorító látvány, midőn magok a szaktársaim ássák alá iparunk tisztességét. Ez oly csunya látvány, mint mikor a gyermek a szülő anyjára emel kezét. Szaktársaim ítéljék meg, volt e szükség a rendkívüli közgyűlésre, volt e szükség e revízióra, mely szégyent vet a mult közgyűlésre. Hát a legutóbbi közgyűlésen oly lelketlen szaktársak lettek volna jelen, kik átgázoltak iparunk tisztességen és annyira bűnös határozatokat hoztak volna, hogy most Nagy Miklósnak és társainak kellett felemelni a tiltakozó hősi pallóást. Nagyon bűnösök lehetnek azok a szaktársaim, hogy Nagy Miklós és társai oly bátran merik a vádlottak padjára hurcolni, s fölöttük pálcát törni. Jelen voltam, mint szemlélője én is azon közgyűlésnek, azért annál inkább is csodálkozom, mert ott színe javát láttam a szaktársaimnak, becsületben megöregedett szaktársak, köztük a fiatalok, kiket idáig mindég, mint értelmes, intelligens kollegáknak ösmertünk s kik önzetlen kitartással működtek közre iparunk tisztességének védelmére.

Figyelem! Kérjük a t. szaktársakat saját érdekükben, hogy igyekezzenek a fodrászok hitel- és raktár-szövetkezetébe mentől-előbb beiratkozni, hogy a szövetkezet által nyújtandó nagy előnyöket igénybe vehessék. Figyelmeztetjük egyben a t. szaktársakat, hogy a szövetkezetnél a bevásárlási jog csupán azokat illeti meg, akik legalább az 1 korona beiratási díjat befizették. — Bevásárlási és befizetési napok: kedden és pénteken délután 2—6-ig.

tességeért. Hogyan, Nagy Miklós úr és társai, ezek bűnösök volnának? Hát csak tisztességes lárva alatt voltak s bűnös lélekkel iparunk tisztességén átgázoltak volna? Szörnyű vád! Node majd meghalljuk a súlyos bizonyítékokat is ellenük, mert remélem, ennyi tiszteletre méltó férfit csak nem mertek bizonyítékok nélkül vádolni Nagy Miklós és társai. Csak hozzák el a paradicsomi lángpallóst, melylyel kiüzhetik a hűtlen sáfárkodókat.

Én ugyan érdeklődök, lesz-e olyan súlyos a vád, hogy a vádoltak összeroskadjanak alatta, vagy oly könnyű lesz-e, hogy elrepülnek vele Nagy Miklós úr és társai.

Őszintén mondva, én Nagy Miklós és társai vádját nem hiszem és nem is ülök föl neki, nem is veszem komolyan. Mentségére mondom, talán ő maga sem veszi komolyan. Súlyos beszámítás alá esik még ekkor is, mert annyi embert igaztalanul nem szabad vádolni, még egyet sem. Mert ez nagyon kétélű fegyver, ezt jegyezzék meg maguknak Nagy Miklós úr és érdektársai. Ne csináljanak műlármát, ha valami mellékes célt akarnak elérni, s ne vegyenek föl hangzatos jelszókat, hanem legyen bátorságuk nyílt sisakkal harcolni. Akkor legalább ha nem is értenők egyet, de legalább tisztelni tudnak egyenességüket. Mondjuk meg nyíltan, hogy Óváryt, vagy nem tudom kit akarnak elnöknek, mondják meg nyíltan, hogy Nagy Miklós és társai akarják ipartestületünk elöljáróságának diszes polcáit elfoglalni. Ám ha a közbizalom megválasztja őket, — legyenek vele boldogok, de legyen legalább annyi szerénységük, hogy várják meg annak rendes sorát s ne egy rendkívüli közgyűlésen akarják orvul leszavazni őket, s önmagukat föltolni.

Az a baj, hogy szaktársaink nem eléggé ösmerik horderejét e rendkívüli közgyűlésnek, melynek minden egyes pontját a rendes évi közgyűlés annak rendje módja szerint letárgyalta és határozott fölötte. Most Nagy Miklós és társai fölvetették a revíziót, tehát az ő nézetük szerint nem igazságosan határozott a közgyűlés, s aki pedig igazságtalanul határoz, az bűnös. Most majd a rendkívüli közgyűlés megfogja ismét vizsgálni a pontokat s ha ismét a közgyűlés által elfogadott álláspontra helyezkedik a rendkívüli közgyűlés, akkor Nagy Miklós és társai igaztalanul vádoltak. De ha a rendkívüli közgyűlés Nagy Miklósnak és társainak ad igazat, úgy a rendes közgyűlésen jelenvoltaknak és az elöljáróság tagjainak le kell vonni a konzekvenciákat s fejet hajtva, pirulva kell állniok bűnösségük tudatában Nagy Miklós és társai előtt.

Tudták, s mesterileg fölállították e csalafinta gáncsot Nagy Miklós és társai.

Persze ők számítottak arra a közönyösségre,

melylyel minden iránt a szaktársaim többsége viseltetik. Így azt hitték, hogy ez indolenciát a végletekig lehet kihasználni. Hogy ezt föl lehet használni személyes érvényesülés lépcsőjeül. De azt hiszem, csalódnai fognak. Elfognak jönni a szaktársaim mindannyian s imponáló többségükkel méltó választ fognak adni Nagy Miklós és társainak. Mer bizony szégyen gyalázát volna, ha egy-két ember töltünési viszketegsége miatt, oly embereket elkedvetleníteni és elveszteni, mint a milyen a testületi elnökség és elöljáróság.

Ha ilyen emberek nem tudnák helyesen, tisztességesen és becsülettel vezetni a testületünk és iparunk ügyeit, hát én akkor nem merném rá bízni. Nagy Miklós és érdektársaira sem. Mert ennek az elnökségnek, egy olyan mult áll a háta mögött, mely szakadatlan munkásságot bizonyít iparunk érdekeiért és szaktársaink jóvoltáért. Nagyon csuf hálátlanság most orozva intrikálni ellenük, mikor arra ők nincs.

Mert ok absolute nincs! Tessék nézni azt a paradicsomi lángpallóst, közelről nézni s látni fogják, hogy nagyon primitív kasirozott kellék.

Jöjjön el minden szaktárs a rendkívüli közgyűlésre s ítélkezzenek igazságosan, de legyen ott mindenki, nehogy a kontárok vigyék a vezérszerpet s az ő többségük dominaljon. Azt hiszem, minden szaktársam belátja, ki iparunk tisztességét lelkén viseli, hogy ennek a sok herce-hurcának véget kell vetni s örökre elvenni a kedvét mindazoknak, kik nem általják egyéni pasziójukért iparunkra üszköt hajigálni.

Különösen erkölcsi köteleességük ott lenni, a kik az évi közgyűlésen jelen voltak, mert az ő határozataikra kéretett a revízió, abban lelték a bűnt.

Mutassák meg szaktársaim, hogy férfiak s hogy van férfi bátorságuk ha bűnösök bűneiket beismerni, ha nem, hát a vádat számon kérni.

Ez a rendkívüli közgyűlés lesz iparunk tisztességének szellemi tornája. Legyünk ott mindnyájan.

A kopaszodásról.

Szaklapunk 14-ik számában a fönti cím alatt, a készülű szakkönyvemből kivett mutató cikkekre, a 15-ik számban Baumgärtner Ferenc szaktárs ur tett észrevételeket, mit megjegyzés nélkül nem hagyhatok. annál inkább sem, mivel a tárgy lényeges tényezője szakmánknak.

Abban tökéletesen egyetértek a cikkíróval, hogy a nyíratlan fej ép úgy megkopaszodhat, mint az, melyen a haját gyakran levágatják. Ennek ellenkezőjét én nem is állítottam, csak azt mondtam, mi való is, hogy a kopaszra lenyirt fej könnyebben ki van téve a meghülésnek, mely elősegíti a kopaszodást.

Ami a jövő zenéjét illeti, hogy a kopasz fejre megfelelő szerrel ismét lehet haját növeszteni, én hitemnek ismét csak kifejezést tudok adni, mely hitemben Baumgärtner

szaktárs ur cikke cseppet sem ingatott meg, sőt szllárdította azt, amennyiben ő is, hosszú évek tanulmányozása alatt tapasztalta, a meglevő apró, finom, szintelen hajszálakat. Ez fenyves bizonyítéka annak, hogy a hajhagyma megvan, ter. nelő akarata is van, de beteges állapota megakasztja abban, hogy rendes hajszálakat termeljen. Ha oda tudunk hatni, hogy a beteg hajhagymát meggyógyítjuk, megerősítjük, akkor az ismét működni fog. Hiszen vannak kórságok, melyek magát az embert is tehetetlen, hus tömeggé teszik, mikor petyhüdt izmokkal erőtllenül hever addig, míg a tudomány ki nem gyógyítja kóros állapotából. Igaza van cikkirónak, hogy a végenyészetet meggátolni nem lehet, de egy emberöltőn belül végenyészetet az embernél nem lehet. Azt mondja a cikkiró, hogy akkor megoldható volna az is, hogy ne vénüljünk, hajzatunk ne szürküljön, fogaink ne romoljanak. A hasonlat nem jó. Mert ez természetes haladás a végenyészettel felé, hogy eközben megöregedünk, erőnk hanyatlak. csak az idők változatait mutatja, de nem a végenyészetet. Mert az emberi test és minden parányi szervei természetszerűleg csak egy időben léphetnek a végenyészettel elé. Hogy az arcunkra az idő redőket von, hogy erőnk hanyatlak, ez még nem magyarázza meg azt, hogy miért haljon meg előbb a hajnöves képessége, mint a test. Hiszen, ha ml a megkopaszodást természetesnek vesszük, akkor azt is természetesnek kellene vennünk, hogy majd egyszer csak fülünk vagy orrunk is megunja az összeség végenyészettel megvárni, s le hull, avagy ugyan olyan joggal kihullhat a bajusz és szakál is.

A hajnak, s mindennek mi szervi összefüggéssel van a testtel, egy életűnek kell lenni az emberrel. Hogy a fogaink is megromlanak, ez csak azt bizonyítja, hogy az a fog a a külhatásnak nem birt ellentállani, de nem e végenyészettel. Mert ha fogunkra is vigyáznánk és gondosabb ápolásban részesítettük volna, a testtel együtt enyészettel volna el.

E cikk szük kerete kevés arra, hogy ezt kellően megvilágíthassam, majd a könyvben több helyet szentelek e tárgynak.

Még csak a hajhagymáról és hajgyökéről akarok röviden szólni. Ugyanis azt válaszolja Baumgärtner szaktárs cikkemre, hogy azoknak a finom kis hajszálaknak mi a kopasz fejen látható, hajhagymái igenis vannak, de gyökerei nincsenek és ezért ezt soha sem is lehet termőképesé tenni. Hosszu tapasztalatai mellett is igen téved a szaktárs ur. Az emberi testet befödő szőr kétféle: szörzet és hajzat.

Hajzat van a fejen, a kar és lábszárakon. Szörzet van az arcon, mellen és hónaljban.

A hajzatnak: hagymája van, a szörzetnek: gyökere. A hajhagyma közvetlen a bőr alatt székel, míg a gyökér bele nyulik a hust fődő zsiradékba. A szörzet gyökere egy ágú, és sohasem több ágú mint a szaktárs úr irta, s e gyökér soha sem fut szét a bőr alatt, hanem egyenesen mélyed a zsirba, legtöbbször annak csak az első negyedéig, de a felénél soha sem mélyebben. Innen van, hogy a szörzet sokkal erősebb, mint a haj, mert míg a haj hagymából táplálkozik, addig a szőr közvetlenül szedi a tápot a testből. A szörzetnek mélyebben lévén gyökere, nincs is úgy kitéve a külhatásnak és ez is egy ok, hogy nem is hull oly könnyen ki. — Itt megjegyzem, hogy előfordul az arcon bőrbaj, mely egy korona nagyságu területen teljesen fehérre teszi a bőrt, a szőr pedig kivesz. E baj az utóbbi időben gyakran előfordul. E baj gyógykezelését sem az orvosok, sem a szaktársak előmozdítani nem tudják, tehetetlenül nézik a baj tovaterjedését. Pedig ezt könnyen és biztosan lehet gyógykezelnéni és igen egyszerű módon, mert mint alább

emlitem, a szőr-gyűrű mindig termőképes, nem úgy, mint a hajhagyma. A baj keletkezéséről, lefolyásáról és természetéről itt nincs helyem értekezni, tisztán csak a gyógykezeléséről akarok röviden szólni. A beteg helyét be kell kenni (esténként) vazelinnal, és egy fogkefével jól bedörzsölni, akkor rövid idő alatt ki fog nőlni a szőr, s nem lesz ősz, mintha azt hagynók, hogy magától kinőljön, hanem az eredeti színét is visszanyeri. Kutatás és tapasztalás által jutottam erre, melyet hókusz-pókuszszal ki is használhatnék anyagi előnyül, de én önzetlenül szívesen osztom szaktársaimmal tapasztalatomat. — A fejbőrnek egy kis megszakítása, a szakítás helyén örökre elpusztítja a hajhagymát, ép azért, mert közvetlen a bőr belső falánál van, s gyökere nincs. Ott, hol szörzet van, ha csak a bőr lesz fölrepszelve, mindig nől utána szőr.

A szörzet gyökerének is azért van oly hagymaszerű végecskéje, mint a hajhagyma, csak azzal a különbséggel, hogy nem gömbölyű alakú, hanem hosszukás, színe olyan, mint a hajhagymáé, csak kevesebb zsirtartalommal bír. Ez a szőrhagyma gyűrű alakban körülbelül öt miliméter hosszsan vonja be a szőrgyökeret. A szört nem táplálja, hanem csak megerősíti e szört a kihuzás ellen s a sok tápanyag beszívására ellen is óvja a szört. Ha a szőr kiszakittatik belőle, e gyűrű alakul át szőrré.

Innen van a szőr erőssége, mely majdnem kipu sztithatatlan. A szörzet teljesen hasonlatos az állati szörhöz, mely az emberi szőrrel egyugyan úgy képződik, nől és táplálkozik. Hajhagymával bíró szőrrel egy állat sem bír. Ebben egyedül áll az ember.

Hogy nem a végenyészettel rendes folyamánya az ember kopaszodása, azt eléggé illusztrálja az is, hogy hátul megmarad a haj, már pedig Baumgärtner szaktárs ur is belősmérheti azt, hogy akkor következésképen nem csak elől kellene végelenyészni a hajnak hanem hátul is.

Előző cikkemben elsoroltam, a leggyakoribb okokat, melyek a kopaszodást előidéznek, ugyan még igen sok ok van, melyet itt a hely rövidsége miatt elő nem sorolhatok hanem egyre mégis felhívom figyelmét a szaktárs urnak mert mint cikkéből látom, kmolyan foglalkozik e kérdéssel. Én tanulmányozásom között észrevettem, hogy igen sok esetben a kopaszodást a fejtetőnek, a bőr és a koponyacsont közötti elzsirosodása az oka. Tessék megtapogatni a kopasz fejet, sokkal több zsiranyagot fog észrevenni ott, hol haj nincs, mint a hol van. Ilyen fejen a hajhagyma tul elzsirosodik, mely állapotban termelni nem képes. Ez esetben oda kellene hatni, hogy a zsirképződés megakadályoztassék, mely buzgó tanulmánytárgyamat képezi.

Ezeket akartam Baumgärtner szaktárs ur észrevételére megjegyezni. Igaz ugyan, hogy e fontos kérdés így nincs kellően megvilágítva, de hogy azt kellően tárgyalhatnók, ahhoz egy egész könyv kellene.

Igen örülök, hogy Baumgärtner ur ilyen szakkérdéssel foglalkozik, bár minden szaktárs így átérzné ipara hivatottságát. s nem pazarolná idejét és tudását a beltorzszalkodásra, mi egy cseppet nincs iparunk előnyére.

Paulik József.

Nyári mulatság.

A fodrász-segédék önképző köre augusztus hó 11-én tartotta nyári mulatságát, mely igen szépen sikerült. Délután kezdetét vette az apróbb előadások, melyek közül különösen dicséretet érdemel Nagy Sándorné urnó szép éneke és Fülöp István hatással előadott „Élet“ című monologja.

Este 7 órakor Paulik József elnök rendezésével „Az apósok“, Gabányi Árpád 3 felvonásos vígjátékát adták, oly szépen, hogy mindenki elismeréssel nyilatkozott felőle s többször a nyílt színen is megtapsolta a közönség a szereplőket. Este fél 10 órakor kezdetét vette a tánc, mely reggelig jó hangulatban és kedvben tartott.

A fölülfizetők névsorát lapunk jövő számában fogjuk közölni.

A jelen volt hölgyek közül a következőket sikerült följegyeznünk:

Leányok: Lázár nővérek, Gyülich Margit, Stocker Anna, Siegel Szidike, Siegel Elza, Witmann Mariska, Witmann Anna, Beck Ilona, Beck Sarolta, Ján Mariska, Poandl Erzsike, Bodnár Rózsa, Godál Irma, Borda Mariska, Vuglits Anna, Braun Hermin, Braun Juliska, Asbóth Mariska, Asbóth Juliska, Horváth Ruda, Horváth Teréz, Adler Juliska, Kirschner Veronka, Maroschányi Józsa, Maroschányi Franciska, Rabinek Berta, Majthényi Gizella, Silberstein Jolán, Pauli Magduska, Kis Mari, Job Anna, Dobrovits Margit, Feilinger Krisztina, Reibrich Mariska, Rác Anna, Komáromi Elza, Echn Katica, Lojd Irén, Meisl Zsenike, Reichard Borbála, Ecker Anna, Benja Zsuzsanna, Matafán Anna, Uha Rozika, Uha Juliska, Dosztál Ilonka, Kopcsics Mariska, Iványi Mariska, Ströszter Lujza, Fritz Margit, Stadtfeld Mária, Véberker Emma, Roth Julie, Neurofhr Margit, Marossy Zsöfi, Turcsek Mariska, Szjakel Katica, Adler Juliska, Peucsak Gizella, Roszborin Magdolna, Gróff Karolin, Gróff Malvin, Robinek Berta.

Asszonyok: Hozlinger Gyuláné, Placsek Jánosné, Dobrovics Andrásné, Jeck Péterné, Hencz Péterné, öz. Reibrich Jánosné, Meisl Jánosné, Raniszaolyevics Nándorné, Collár Józsefné, Mulacs Ferencné, Kádner Antalné, Iványi Istvánné, Morvai Gergelyné, Véber Antalné, Adler Salamonné, Vencz Jánosné, Mangold Erzsébet, Rausch Terézia, Schreiner Anna, Pauli Jánosné, Valoschek Istvánné, Rotter D.-né, Mark N.-né, Adler Salamonné, Altenbach K.-né, öz. Höcker Jánosné, Szabó Józsefné, Kis Jánosné, Bencsina Edéné, Titrichné, Réthly Árpádné, Godál Ferencné, Bedő Antalné, Wanbach Miklósné, Mancz Andrásné, Braunné, Lórencz Ignáczné, Undi Jánosné, Kovács Józsefné, Szilassy Ferencné, Hofecker Bálintné, Beck Jakabné, Treöszter Antalné, Véberker G. né, Marosányi Györgyné, Uram Emilné, Gerber Antalné, Horváth Imréné, Roszlorinné, Gróff Ignáczné.

Felhívás a magyar kisiparosokhoz, ipar- testületekhez és körökhöz!

A kisipar hanyatlását, pusztulását nem csupán a gyárak keletkezése, az utolsó három évtizedben történt óriási társadalmi és gazdasági átalakulás idézték elő, hanem a magyar kisiparosok közti szervezetlenség is, mely a céhrendszer megszüntetésével vette kezdetét, — nagyrésztben elősegítette a kisipar romlását. A kisiparosok csak sopánkodni tudnak, de segíteni önmagukon nem. Nem törődnek egymás érdekeivel, egyszerű szemlélői saját pusztulásuknak. Erejük szétforgácsolt s nem képesek eredmény kiviteléhez. Miért!? Mert kiveszett belőlük az országos szövetkezésre való hajlam, melynek révén szétforgácsolt erőiket egyesítve, ledönthetnék ama százados előítéleteket, melyekkel a társadalom a kisiparossággal szemben viseltetik. Minden téren: a társadalomban, gazdaságban, és politikában mellőzve van ez osztály, mely csak nem is oly régen egyik legbiztosabb támasztékát képezte az alkotmánynak és közszabadságnak.

Most mikor a veszedelem oly fenyegetőleg közeledik, szervezkedésre, tömörülésre van a magyar kisiparosoknak szükségük, meg kell menteni maguk számára azt, amit még lehet. Kemény lesz e harc, melynek vagy győzelem vagy bukás lesz a vége. Ha a kisiparosok mindnyájan csatasorba állnak, győzelem; máskülönben bukás vár rájuk.

Habozni, vesztegetni való idő nincs! Mindenünnen fenyeget a veszély, mintha utolsó nagy halálcsapást akarna a kisiparosra mérni! Ha ezt elkerülni akarja e 600,000 becsületes munkásból álló osztály, úgy akkor nem szabad egy percnnyire sem tovább haboznia, ébrednie kell, testvéri jobbot kell fognia úgy a maga, mint a véréből való kartársai érdekében a „Kisiparosok Országos Szövetsége“ kebelében, mely a magyarországi összes kisiparosság jogainak, erkölcsi és anyagi érdekeinek megvédelmezése céljából már kibontotta zászlaját, ahová minden magyar kisiparosnak erkölcsi kötelessége sorakozni!

Tájékozásul adjuk a „Kisiparosok Országos Szövetsége“, céljait és működési köreit. (Alapszabályok 1. 2. 3. 4. 6. §-ai.)

1. §. A szövetség címe és székhelye: a) Címe: „Kisiparosok Országos Szövetsége.“ b) Székhelye: Budapest (VII., Erzsébet-körút 18.)

2. §. A szövetség célja és működési köre. a) A szövetség célja a magyarországi kisiparosoknak és iparosköröknek egy független központi szervezetben való társadalmi gazdasági egyesítése; hogy a céhrendszer helyében ezáltal egy közös érdek, egy közös kapocs létesüljön, mely az összes kisipari ágakat egy családdá alkotván, érdekeik előmozdítására, bajaik orvoslására a szükséges erőt megadhassa; azok termelőképességét megismertesse és annak érdeklődést keltsen a társadalom minden részében. b) Működési köre minden ipart érdeklő ügy, napikérdések (úgy mint: ipartörvény módosítása, kisiparosok nyugdíjügye, betegsegélyező pénztárak ügye, fegyencipar szabályozása, iparhatósági megbízottak intézmények újjászervezése, házalás vásár és adóügy, iparüzéshez szükséges szakképzettség fejlesztése, kézműiparos munkások és tanoncok ügye stb.)

3. §. E célok elérésére. E célok elérésére következők óhajtatnak felhasználni eszközökül: a) Ülések. A szövetség ülésein módot és alkalmat nyújt tagjainak ipart, különösen kisipart érintő minden társadalmi, műszaki, közgazdasági és a szőnyegen lévő napi kérdések feletti eszmecsere, azok megvitatására. b) Könyvtár (szak- és általános munkák) áll ingyen a tagok rendelkezésére. c) Irodalom. Hivatalos lap, mely a tagoknak ingyen jár, mely szak- és általános kérdéseken kívül a szövetség ügyeit is tartalmazza. d) Felolvasásokat, ünnepélyeket, gyűléseket rendez vagy azok rendezésében közreműködik. e) Szakoktatás az ifjabb iparos nemzedék elméleti és gyakorlati kiképzetésére igyekszik hatni s azt figyelemmel kíséri. f) Kisipari otthonokat létesít első sorban a fővárosban, mely a tagoknak olcsó lakásokul fog szolgálni. Az otthon egy része szálló lesz a Budapestre felránduló vidéki kisiparosok részére ingyen vagy igen csekély díjazással. Az otthonban a társas összejövetel és szórakozás céljából külön társalgó- és olvasóterem fog állani az állandóan bennlakók és az oda szálló kisiparos tagok számára. g) Tudakozó- és munkafelvételi irodát nyit, mely tagjainak minden kérdésben díjmentesen felvilágosítást ad, közbenjár; az egyes iparágakhoz szükséges anyag beszerzési forrásairól, azok árainak emelkedéséről, a folyó-, magány- és közmunkálatokról, azok elnyeréséhez szükséges feltételekről stb. nyilvántartást vezet. A tagok részére munkákat vesz fel stb. h) Segélypénztárral egybekötött nyugdíj

egyesületet, központi nyersanyag-beszerzési-, fogyasztási- és raktárszövetkezetet létesít, ha a szövetség megerősödven, legalább 1000 tagot számlál. A tagok munkáiból központi áruházat állít fel. i) Szabadalmak, kiállítások, pályázatok, vállalatok. Szabadalmak elnyerésénél, értékesítésénél, forgalomba hozatalánál, anyagok és munkaeszközök beszerzésénél közreműködik, vagy ezekre nézve segínyt nyújt. Időközönként a kisipar termelőképességének megismerésére kiállításokat rendez. Eszközeihez képest jutalmakkal járó pályázatokat tűz ki. Igyekszik egyeseknél, valamint a kormányánál és egyéb közhatóságoknál kisiparos tagjai részére nagyobb magán- vagy közmunkálatok elnyerésére. k) Önálló vámterület. Harcol az önálló vámterület mellett, mely az ország gazdasági függetlenségének egyik feltétlen támasza. l) Házi tűzhely védelme a kisiparosokra kiterjeszkedőleg. Házi butorok, megelőzési eszközök kivonása a foglалás alól. A létminimum megállapítása s az adózás alól való felmentése. m) Érdekképviselet. A kisiparosok érdekeit törvényhatóságoknál, kormányánál és egyéb közhatóságoknál sürgeti és védelmezi és esetleg véleményezéseket terjeszt elő. n) Jogvédelem. A kisiparosokon ejtett bármily sérelmet a szövetség magáévá teszi és eziránt orvoslást keres. Ingyenes jogvédelem biztosítatik a tagoknak minden ipari-, műszaki-, szóval minden közgazdasági kérdésben.

4. §. Tagok. a) Rendes tag lehet minden magyar iparos, iparoskör-testület és ipari szakférfiu. b) Pártoló tag lehet nemre való tekintet nélkül minden magyar honpolgár. c) Alapító tagok azok, kik a szövetség alapításához legkevesebb 100 koronával vagy ezt meghaladó összeggel hozzájárulnak. d) Tiszteletbeli tagokat a választmány előterjesztésére a közgyűlés választ.

6. §. Tagsági díj. A tagsági díj évenként 4 koronába állapítatik meg.

Ime ezeket kívántuk a „Kisiparosok országos szövetségé”-nek alapszabály-tervezetéből kivonatolni tájékoztatásul a kisiparosoknak, a kikre nagy feladást vár, megmenteni önmagukat és azáltal a kisipari osztályt, hogy az ismét elfoglalhassa azt a helyet, mely őt méltan és joggal megilleti ugy a társadalomban, gazdaságban, mint a politikában egyaránt.

Ez a célja az „Kisiparosok országos szövetségé”-nek, melynek zászlója alatt a kisiparosoknak tömörülni kell!

Fel tehát a munkára! Induljon meg mindenütt a szervezkedés és csatlakozás a megindult mozgalomhoz.

Budapest, 1901. július hóban.

Testvéri üdvözlettel

„Kisiparosok Országos Szövetségé”
szervező-bizottsága

Budapest, VII., Erzsébet-körut 18.

A szaktársak közül kik e szövetségbe felvétetni akarják magukat, azok jelentkezését szerkesztőségünk is készséggel közvetíti.

Munkások és az iparpártolás.

Nagyon elcsépeelt dologról írok, de aktualitást kölcsönöz témámnak az, hogy az iparpártolást a munkásokkal hozom kapcsolatba, amiről ezideig egy szó sem hangzott el. — Mielőtt azonban ezt tennem, egyet-mást meg kell említenem az iparpártolás jelenlegi állapotára nézve.

Magvas cikkek, hazafias beszédek, lelkes falragaszokból állt eddigelé az iparpártolás, bár el nem vitatható, hogy a társadalmat szoktatni, nevelni kell valamire, ha célt akarunk elérni. De mégis, mi a tapasztalat? A társadalom java része

közönyös e mozgalommal szemben. És nem csodálom. Mert utóvégre is a fogyasztóra nézve az teljesen közömbös, honét ered az áru, külföldről-e, belföldről-e? fő, hogy olcsó és jó legyen. Nemzetgazdasági szempontból azonban másként áll a dolog. Korlátokat kell állítani a külföldi portékáknak, melyek a belföldi termelőkrc sok esetben sorvasztólag hatnak. Ezen baj megszüntetését célozza az iparpártolási mozgalom; a mi azonban a kereskedelmi és gazdasági szabadság hátrányára van, a gazdasági élet természetes fejlődésmentét megakasztja. De egy nemzetnek elsősorban saját jólétére kell törekednie és éppen ezért nem éppen helytelen gazdasági politika az, mely első sorban a belföldi iparversenyt igyekszik előmozdítani, azt helyes irányba terelvén, csak azután engedi át a külföldivel való versenyre. Ebbe bele is nyugszunk, de az irányok, melyekkel ezt megvalósítani akarjuk, tévesek, nem a természetes uton haladók.

Kárba vesznek a magvas cikkek, hazafias beszédek, lelkes falragaszok; a fogyasztó közönség nem fogja az iparpártolás ügyét dűlőre vinni. Mert a fogyasztó közönség csupán azt vásárolja meg, a mit a kereskedő vagy iparos elibe tesznek, a minék belföldi vagy külföldi voltáról vajmi ritkán győződhetik meg a fogyasztó. Hiába tiltakozhatik esetleg a vevő, hogy a szóbanforgó áru külföldi, ez mit sem változtat a kereskedő álláspontján, rá fogja ő az idegenre is a „honi termék” elnevezést.

Ily módon tehát nem a fogyasztó közönségen, hanem magukon a termelőkön, az iparosokon, a közvetítőkön, a kereskedőkön mulik, hogy tényleg magyar és ne idegen termék kerüljön forgalomba.

A mozgalom első és természetes útja az lett volna, ha az iparosokhoz és kereskedőkhöz és nem a fogyasztó közönséghez vezetett volna. A kereskedők és iparosok vannak közvetlenül hivatva, hogy a közönséget magyar ipartermékek vásárlására szoktassák és nem megfordítva. (Tudom, sokan lesznek, kik ellenkező nézetet vallanak.)

Immar két hosszú esztendeje, hogy az iparpártolási mozgalom felkeltette a sziveket, lelkeket, feltárva az ipar nyomorúságos helyzetét, követeli: „*pártold a magyar ipart.*”

Az lett volna a legtermészetesebb formája a mozgalomnak, ha a munkások, az ipartermékek készítőinek helyzetét tűzte volna ki céljául; ha feltárva a munkások és nem az ipar nyomorúságos helyzetét, követelte volna: „*pártoljuk a magyar ipart.*” És nem megfordítva.

Az iparpártolás és a munkásság helyzete szerves összefüggésben van egymással. Sőt a munkás hatalmasabb az iparnál, mert *munkás nélkül nincs ipar, de ipar nélkül van munkás.*

A magyar munkásságnak az a törekvése, mely szerint mindenki által elismert társadalmi osztálylyá akarja magát felküzdeni, jogos és méltányos még akkor is, ha végeredménye az lesz, hogy a munkás kérges keze az úr puha tenyerében fog fekdülni és megfordítva.

A munkásság társadalmi állásának megbecsülésével a munkaerő értéke is emelkedni fog, emelkedni fog ezzel egyidejűleg a termelvény is.

Abban a nagy átalakulásban, mely a munkásság társadalmának megjavítását célozza, a munka mindinkább közeledni fog a tőkéhez. És az lesz majd a legszebb szociális diadal, ha a gazdaságban is meglesz az egyenlőség, mely abban fog nyilvánulni, hogy a *munka egyetértékű termelési tényező lesz a tőkevel.* A tőkének a munkával való összhangjába hozatala és megfordítva, meghozza a

várva várt gyümölcsöt: a magyar ipartermékek becsületét, úgy a magyarok, mint a külföldiek előtt.

Ekkor gondolhatunk csak valódi, hamisítatlan iparpártolásra, másként nem.

Ezeket a körülményeket sajnos nem vették tekintetbe s ezeknek tudható be, hogy az iparpártolás eredményt nem tud fölmutatni.

Ha tehát az iparpártolással célt akarunk elérni, szükség van, hogy ismerjük a munkás társadalmi és politikai szabadságát. Szükség van arra, hogy a társadalom, különösen a munkaadók, a munkásokat emberbaráti pártfogás alá vegyék, a társaság közé valóknak elismerjék. Őket becsületes munkájukhoz képest kellő díjazásban részesítsék, szükség van végül arra, hogy az állam társulási és egyesülési ügyeiket elősegítse, bérfizetésük rendezéséről gondoskodják, szóval társadalmi és politikai szabadságuk, mely 1848-ban törvénybe foglaltatott, tényleg elismertessék.

E szempontokat kell figyelembe venni az iparpártolásnál, különben füstbe mennek az erre szolgáló pénzek, cikkek, beszédek és falragaszok.

Vegyes hírek.

Ezüst menyegző. Bacsai István fővárosi szaktársunk és neje szül. Cseh Katalin, július hó 25-én tartotta ezüst menyegzőjét. Az egyházi áldásban a józsefvárosi plébánia templomban részesültek. Gratulálunk.

Haláleset. Özv. Ujváry Ignácné szül. Littmann Teréz, augusztus hó 1-jén, életének 50-ik és özvegységének 14-ik évében meghalt.

Felelős szerkesztő: *Paulik József.*

Lapszerkesztő bizottság: *Joszt Péter és Réthly Árpád.*

Kiadja: *Nagel István könyvnyomdája Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.*

Kerések 2—3 darab használt, de jó karban lévő forgó széket megvételre. Ajánlatok **Fogel Mihályhoz Losoncra** intézendők.

KRAUSZ VIKTOR

villamos mű- és beretva homoru-köszörüldéje
Budapest, VI, Király-utca 78. szám.

Van szerencsém a t. fodrász uraknak becses tudomására hozni, hogy **VI., Király-utca 78. sz. a.** villamos áramu **mű-és beretva-homoru-köszörüldét** nyitottam.

A legalaposabb szakismeretekkel rendelkezvén, az összes e szakba vágó munkálatokat a legnagyobb megelégedésre végezhetem. — Minthogy kizárólag elsőrendű gyártmányokat tartok, a raktáron levő **beretvékat, ollókat, hajvágó-gépeket és egyéb szükségelt aczélárukat** b. figyelmükbe ajánlom és megjegyzem, hogy minden egyes nálam vásárolt tárgy olcsó és kitűnő minőségeért szavatosságot vállalom. Beretvák megrendelésénél kéretik a kívánt védjegyet és a szélességet nyolczadokban ($\frac{3}{8}$ — $\frac{6}{8}$), ollóknál pedig a hosszúságot centiméterekben megjelölni. — Vidéki megrendelések pontosan és olcsón eszközöltetnek. — Szíves megrendeléseiket kérve, maradtam kitűnő tisztelettel

KRAUSZ VIKTOR mű- és beretva-homoru-köszörüs VI., Király-utca 78.

Tisztelt szaktársak értsük meg egymást!

Pártoljuk a honi ipart! De ne támogassuk a kontár bajuszkötő készítőket, mert ezek terjesztik a tisztességtelen versenyt. A t. szaktársak csak szaktársaktól vegyenek bajuszkötőket.

Legujabb! Magyar Legujabb!

PNEUMATIK BAJUSZKÖTŐ!

Ez az egyedüli a mi sem bevágást az arczon, sem fájdalmat a fülön nem okoz.

1 tuczat ára . . . Kor. 4.80

Ezen kötők kizárólagosan a szaktársaknak lesz eladva.

Óvás!

Figyelmeztetem a t. szaktárs urakat, hogy az általam feltalált és törvényszéki védet Adoniszomat **értéktelen utánzattal hamisítják.** A hamisítók ellen a törvényes lépéseket már megtettem. Valódi csak az, a mely F. M. monogramu vignettával van leragasztva.

1 tuczat ára . . . Kor. 2.40

10 kor. rendelmenynél franco szállítás

Zománczozott bádogból

Lemosó tálak 1 drb ára Kor. 2.80

Habverő „ 1 „ „ „ 1.40

Házhoz vivő kicsi 1 „ „ „ 1.—

Ezen tálak rendkívül czélszerűnek bizonyult, mert nem törnek el és igen könnyűek.

Szétküldés utánvét mellett.

Raktár

Fogel Mátyás Losonczon

A főváros számára viszonteladó kerestetik.

➡ Tessék egy próba rendelmenyt tenni!! ➡

UJ! ARABIA UJ!

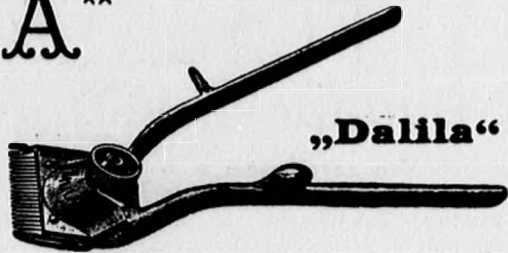
a rég keresett **hajfestőszer**, amely orvosilag megvizsgáltatván, úgy a bőrre, mint a hajra egész ártalmatlannak találtatott, rendkívül könnyű kezelhetősége mellett, a bőrt a legkisebb mértékben sem festi meg; ellenben az **ősz haját** — öt-hatheti tartóssággal — 15 percz alatt a **legszebb és legtermészetesebb fekete, barna vagy szőke színre** festi. Ezen eddig még semmiféle ártalmatlan szer által meg nem közelített tulajdonságairól bárki is egy kísérlet által meggyőződést szerezhet.

Kísérleti mintával készséggel szolgálok.

Főraktár: **Veszely Károly** fodrásznál V., József-tér 10.

„DALILA“

LEGUJABB HAJVÁGÓ GÉP

„Dalila“

A „DALILA“ minden létező rendszerű és gyártmányu hajvágó gépet felülmúl könnyű kezelhetősége és nyugodt működése valamint eltörhetlen rugója által.

Á r a k:

0. sz. 3/4 mm.	1. sz. 3 mm.	2. sz. 5 mm.	3. sz. 7 mm.
korona 7.50	7.50	8.75	9.40
1. sz. két ércfésűvel, vág 3, 7 és 10 mm. korona 10.—			

Amerikai gépek Brown & Sharpe-től

00 és 0 sz.	1. sz.	2. sz.	3. sz.
korona 9.40	9.40	10.65	11.90

„Juwel“ hajvágógép

00. sz.	0. sz.	1. sz.	2. sz.	3. sz.
korona 8.75	8.75	8.75	10.—	10.65

Valódi amerikai szakálvágó „Shaver“

1/2 mm. vágással korona 9.40.

Bariquand & Marré Párisból

3 nagyságu vágásra korona 8.15.

Ugyanaz szakálvágásra 1 mm. vágóképességgel korona 5.65

Amerikai gép „Wide Awake“

3 nagyságu vágásra két fésűvel korona 5.65.

Minden kellék a legolcsóbb áron.

Minden gép köszörülése korona 1.25.

JOSEF HELLER MÜNCHEN,

RUMFORDSTRASSE 1/a.

Beretvagyár, homoruköszörűlde és különlegességek fodrászoknak.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. 7-12

LIPP FERENCZ

— m ű k ö s z ö r ű s m e s t e r —
Budapest, IX., Soroksári-utca 5. szám.
Villanyerőre berendezett borotva homorú mű-köszörűlde és aczéláru raktár.

Ajánlom a tekintetes fodrász és borbély urak részére az üzletemben legujabban megérkezett

valódi angol borotvákat

melyek saját műhelyemben lettek kiköszörülve francia él, félhomorú, vagy egész homorúan darabonként 1 frt 50 krért bármilyen szélességben jótállás mellett. Ugy-szinte valódi angol és francia haj és szakálvágó ollók és gépek. — A vidéki megrendeléseket a legpontosabban azonnal, a köszörüléseket pedig 6 nap alatt teljesitem jótállás mellett. — A nálam vásárolt tárgyakat nem tetszés esetén vissza fogadom kicserélni.

SCHULEK SÁNDOR

műkéses mester

Budapest, VII., Király-utca 3. szám.

Nagy raktár: borotvákban, fodrász ollókban, lezuhó kövekben, és szijjakban, továbbá szakál- és hajvágó gépekben, stb. kitűnő gyártmányok, olcsó árak.

Egy finom gyártmányu borotva fodrászok részére 1.50-től 2 frtig. Minden nálam vett új borotva úgy van élesítve, hogy rögtön használatba vehető.

Javitások = legjobban, gyorsan és pontosan olcsó áron eszközöltetnek.

Az általam eszközölt köszörülések után a borotva minden lezuhás nélkül rögtön használható. 5-15

Törv. védve.

**AZ A LEGJOBB FÉL BOROTVA
DAS BESTE SCHÄRFESTE RASIRMESSER**

Adorai Janos
BUDAPEST,
VIII. ker. Baross-utca 5.

186 MABY. VILLÁNY ERŐRE BERENDEZET BOROTVA HOMORÚ KÖSZÖRÜLŐ MŰHELY
ÉS SAJÁT GYÁRTMÁNYÚ ACZÉLÁRÚK RAKTÁRA.
Gyáriraktár, a legjobb Angol Német, Francia, és Svéd aczélárúkból.
Szabadalmak tulajdonosa, Magy.kör, francia, Német birodalmi mindavédegy,
és Osztr. szab.
Kitüntette a párisi világkiállitáson 1900. ezüst éremmel. | Prämiiert in Pariser Weltausstellung 1900. Silberne Medaille.

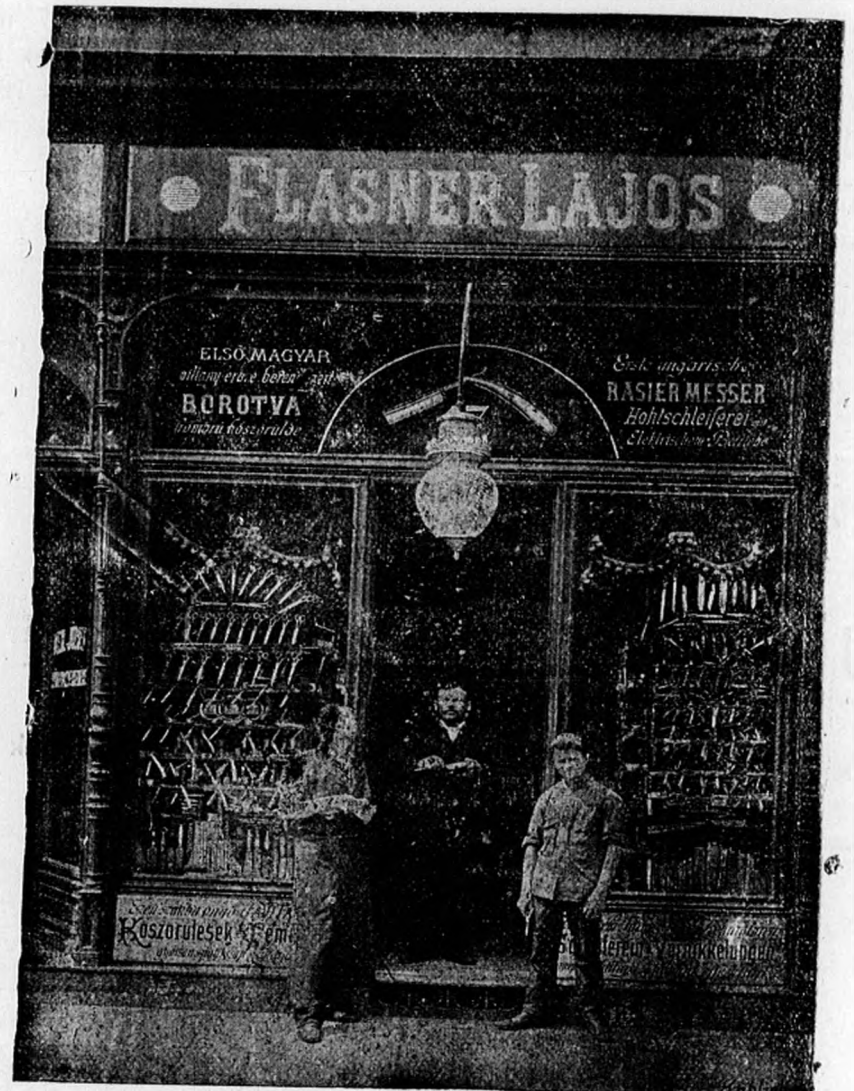
Erste ungarische Rasirmesser hohlschleiferei mit electrischen betrieb.
Lager von SELBST erzeugten Stahlwaaren. und Fabriks Lager
aus den besten Englischen, Deutschen, Französischen u. Svédischen Stahlwaaren.
Inhaber von K. Ung. Östr. patente u. Deutschen Reich musterschutz.

A vidéki megrendeléseket pontosan és lehetőleg leggyorsabban eszközölk.
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

FLASNER LAJOS

Budapest, VIII., József-körut 17.

Van szereucsem a t. fodrász uraknak becses tudomására hozni, hogy ugy köszörüldémet valamint raktáramat tetemesen megnagyobbitottam. — Tekintettel üzletem nagyfoku forgalmára. nagy választéket tartok a legjobb gyártmányu borotvákából, ugy francia és amerikai haj és szakálvágó gépekből, valamint a legjobb minőségü francia és solingeni ollókból s egyáltalán minden fodrász szerszámból.

Kérem a T. cz. fodrász urakat sziveskedjenek, ugy mint eddig is üzletemet b. pártfogásukra méltatni.
Vidéki megrendeléseket azonnal, köszörüléseket pedig 8 napon belül eszközölök.

Kapható: Bordás János gyógyszerésznél Jászberényben.

Miért kedvelik? — Miért használják?
A Jászsági bajuszpedrőt!

!!MERT JÓ!!

Mert semmi körülmények között sem keményszik meg. Ennek daczára a bajuszt a kívánt állásban megtartja. Nem tör. Nem tépi ki. Nem avasodik. Szaga állandóan kellemes marad. A benne levő anyagok pedig a bajusz növesére is kedvezők. Ugy hogy jóságánál és kitünő tulajdonságainál fogva bárkinek is ajánlható.

Fehér, barna és fekete színűben: kis doboz 15 kr. nagyobb doboz 20 kr. Viszonteladóknak 33%-ot és ingyen csomagolást, nagyobb megrendeléseknél még portómentességet is biztosítok.

IRÉN-CREME.

Bőrszépítő és finomító higienikus készítmény. Kitünő hatásu a bőr szépsége és finomsága előmozdítására.

Teljesen ártalmatlan s mivel nem zsiros, hanem finom kellemes sikosságu, gyorsan felszívódó kedves illatu vegyszer, mely már az első kísérlet után kedveltte teszi magát, az arcot nem teszi fényessé, mint más kenőcs, hanem annak fényét, mint a hölgy por elveszi, nappal is használható. 1 tégely ára 1 korona.

Egyedüli főraktára
Bordás János gyógyszerésznél
Jászberényben.

A híres Jászsági bajuszpedrő és a legjobb minőségű Irén crème.

A híres Jászsági bajuszpedrő és a legjobb minőségű Irén crème.

Kapható: Bordás János gyógyszerésznél Jászberényben.

FOTO-CHEMIGRAFIAI MŰINTÉZET
KOBLINGER GYULA
BUDAPEST.
VII. ker. Csengery-utca 22 szám
Készít mindennemű nyomtatvány és rajz után.
LICHÉKET
chemigrafia.
chromotypia, foto- (auto-) typia fametszet stb utján
Terkepék, tervezetek, araprajok photolitografiallag legizlesebben es legolcsobban sokszorosíthatnak.
Vidéki megrendelések legpontosabban eszközöltetnek.

Hirdetések
felvételnek
a lap
kiadóhivatalában
BUDAPEST,
VII., Vörösmarty-utca 17.

